

Spis 9 Afs 123/2013 byl spojen se spisem číslo 9 Afs 100/2013 a pod touto spisovou značkou bylo rozhodnuto takto:

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **SPOLANA a. s.**, se sídlem ul. Práce 657, Neratovice, zast. JUDr. Ing. Pavlem Novákem, Ph.D., advokátem se sídlem Komunardů 36, Praha 7, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 18. 8. 2009, č. j. 8929-2/09-1701-21, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2013, č. j. 8 Ca 306/2009-56-58, a v řízení o kasační stížnosti žalobkyně a kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2013, č. j. 8 Ca 306/2009-67-69,

t a k t o :

- I. Věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 9 Afs 100/2013 a sp. zn. 9 Afs 123/2013 **s e s p o j u j í** ke společnému projednání s tím, že nadále budou vedeny pod sp. zn. 9 Afs 100/2013.
- II. Rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2013, označené č. j. 8 Ca 306/2009 - 56 - 58, a č. j. 8 Ca 306/2009-67-69, **s e r u š í** a věc **s e v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Spojení věcí ke společnému projednání

[1] Včas podanou kasační stížností se žalovaný domáhal zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2013, č. j. 8 Ca 306/2009-56-58. Věc byla Nejvyšším správním soudem vedena pod sp. zn. 9 Afs 100/2013. Následně se žalovaný včas podanou (další) kasační stížností domáhal zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2013, č. j. 8 Ca 306/2009-67-69. Věc byla Nejvyšším správním soudem vedena pod sp. zn. 9 Afs 123/2013. Proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2013, č. j. 8 Ca 306/2009-67-69, podala poté včasnou kasační stížnost také žalobkyně a její kasační stížnost tak byla Nejvyšším správním soudem začleněna rovněž pod sp. zn. 9 Afs 123/2013. Oba výše citované a napadené rozsudky Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“) spolu úzce souvisí, neboť byly vydány – jak z uvedeného patrno – v tomtéž řízení. Nejvyšší správní soud proto postupoval dle § 39 odst. 1 ve spojení s § 120 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a věci sp. zn. 9 Afs 100/2013 a sp. zn. 9 Afs 123/2013 spojil ke společnému projednání a rozhodnutí pod sp. zn. 9 Afs 100/2013.

II. Průběh předcházejících řízení

[2] Dne 14. 12. 2007 podala Spolana, a.s. (dále též jen „žalobkyně“) Celnímu úřadu Mělník dva návrhy na vydání povolení k nabytí plynu osvobozeného od daně; návrhy byly rozhodnutími Celního úřadu Mělník z 23. 2. 2009 zamítnuty. Tato rozhodnutí žalobkyně napadla odvoláními, jež zamítlo Celní ředitelství Praha (dále jen „žalovaný“) svými rozhodnutími z 18. 8. 2009, č. j. 8929 - 1/09-1701-21 (dále jen „prvé rozhodnutí“) a č. j. 8929-2/09-1701-21 (dále jen „druhé rozhodnutí“).

[3] Zamítavá rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) žalobami; řízení o nich byla vedena pod sp. zn. 8 Ca 305/2009 a 8 Ca 306/2009.

[4] Rozsudkem z 10. 9. 2013, č. j. 8 Ca 305/2009-56 (č. l. „56“ uvedeno ve spise jen tužkou), bylo prvé rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Rozsudek byl vyhlášen za přítomnosti zástupců žalobkyně i žalovaného na závěr ústního jednání v 11.35 hodin a po doručení účastníkům nabyt právní moci dne 20. 10. 2013. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku podána nebyla.

[5] Téhož dne (10. 9. 2013) proběhlo u městského soudu (od 12.00 hodin) jednání ve věci 8 Ca 306/009. Ve 12.37 hodin vyhlásil v této věci městský soud rozsudek, kterým žalobu (proti druhému rozhodnutí) zamítl. Ve spise 8 Ca 306/2009 se nachází písemné vyhotovení tohoto rozsudku (označené jako „originál“) bez uvedení čísla listu (toliko tužkou je uvedeno čl. 56-58 a čl. 67-69, s otazníky), a to s vyznačenou doložkou právní moci dnem 20. 10. 2013. Následují dva doklady o doručení rozsudku, dle kterých byl rozsudek doručen žalobkyni dne 20. 10. 2013 a žalovanému dne 10. 10. 2013 (na doručenkách je písemnost identifikována „8

pokračování

Ca 306/2009-56-58 rozsudek 30/10“). Až na žádost Nejvyššího správního soudu motivovanou obsahem kasačních stížností zaslal městský soud zbývající část spisu.

[6] Tato obsahuje dva rozsudky. Oba jsou datované dnem 10. září 2013, opatřené kulatým razítkem, vytištěným podpisem předsedy senátu („*JUDr. Slavomír Novák, v. r.*“) a údajem „*za správnost vyhotovení S. Š.*“ s ruční podpisovou paraťou.

[7] Prvý z těchto rozsudků je na str. 1 označen číslem jednacím 8 Ca 306/2009-56-58 a nejsou k němu připojeny doručanky. Tento rozsudek, ač označen sp. zn. 8 Ca 306/2009, je obsahově shodný s kasačním rozsudkem vyhlášeným a doručeným v řízení 8 Ca 305/2009. Druhý nese označení 8 Ca 306/2009-67-69 a jsou k němu připojeny dvě doručanky s identifikací „*8 Ca 306/2009-67-69 rozsudek*“, z nichž plyne, že tento rozsudek je doručen žalobkyni 18. 11. 2013 a žalovanému 13. 11. 2013. Obsahově jde o shodný zamítavý rozsudek zde připomenutý v odst. [5].

III. Obsah kasační stížnosti proti rozsudku městského soudu označeného č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 a vyjádření ke kasační stížnosti

[8] Žalovaný podal 23. 10. 2013 kasační stížnost výslovně napadající rozsudek městského soudu ze dne 10. 9. 2013, označený č. j. 8 Ca 306/2009-56-58, a to z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Ke kasační stížnosti napadený rozsudek přiložil; v jeho záhlaví je uvedeno, že předmětem přezkumu je rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 18. 8. 2009, č. j. 9829-1/09-1701-21; výrokem I. městský soud vyslovil, že se toto rozhodnutí zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení, a výrokem II. městský soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení. Žalovaný namítl, že tento městským soudem doručený rozsudek je ve výrocích I. a II. a v označení přezkoumávaného rozhodnutí rozporný s ústním vyhlášením rozsudku při jednání dne 10. 9. 2013. Poukázal na to, že u městského soudu bylo vedeno také řízení sp. zn. 8 Ca 305/2009, kde předmětem přezkumu bylo právě rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 18. 8. 2009, č. j. 8929-1/09-1701-21, přičemž v dané věci byl vydán dne 10. 9. 2013 rozsudek s totožným záhlavím a výroky I. a II., jaké jsou obsaženy v jemu doručeném rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-56-58; rozsudek městského soudu č. j. 8 Ca 305/2009-56-58 ke kasační stížnosti žalovaný rovněž připojil.

[9] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že k argumentaci žalovaného nemá námitek. Replika žalovaným nebyla podána.

IV. Obsah kasačních stížností proti rozsudku městského soudu označeného č. j. 8 Ca 306/2009-67 a vyjádření ke kasačním stížnostem

[10] Žalovaný podal následně (23. 11. 2013) další kasační stížnost, a to proti rozsudku městského soudu ze dne 10. 9. 2013, označeného č. j. 8 Ca 306/2009-67-69, a to z důvodu dle

§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Také tento kasační stížností napadený rozsudek přiložil; v jeho záhlaví je uvedeno, že předmětem přezkumu je rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 18. 8. 2009, č. j. 9829 - 2/09 - 1701-21; výrokem I. městský soud vyslovil, že se žaloba zamítá, a výrokem II. městský soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný namítl, že tento (druhý mu doručený) rozsudek je sice shodný s ústně vyhlášeným zněním rozsudku ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009, avšak byl městským soudem vydán a žalovanému doručen dne 13. 11. 2013 za situace, kdy již ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009 bylo rozhodnuto rozsudkem č. j. 8 Ca 306/2009-56-58, který byl žalobkyni a žalovanému doručen dříve a nabyl právní moci.

[11] Žalobkyně podala kasační stížnost proti rozsudku městského soudu ze dne 10. 9. 2013, označeného č. j. 8 Ca 306/2009-67-69, a to z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), c), d) s. ř. s. Namítla jeho nezákonnost, nepřezkoumatelnost a nicotnost; řízení před městským soudem označila za zmatečné. Uvedla, že ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009 byl již vydán a jí dne 20. 10. 2013 doručen rozsudek č. j. 8 Ca 306/2009-56-58, který je sice obsahově rozporný s rozsudkem v dané věci ústně vyhlášeným, nicméně se jedná o zjevnou nesprávnost, jež je odstranitelná opravným usnesením dle § 54 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 164 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Pokud městský soud opravu prvního jí doručeného rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 neprovede, tento je nadále platný a zakládá překážku *rei iudicatae*. Žalobkyně uvedla, že rozsudek č. j. 8 Ca 306/2009-67-69 jí byl doručen dne 18. 11. 2013 a kasační stížnost podala „z důvodu procesní opatrnosti“. Následně vznesla věcné námitky proti právním závěrům vysloveným městským soudem v rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009 - 67 - 69.

[12] Žalobkyně vyjádření ke kasační stížnosti žalovaného nepodala. Žalovaný nepodal vyjádření ke kasační stížnosti žalobkyně.

V. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal oba napadené rozsudky městského soudu č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 a č. j. 8 Ca 306/2009-67-69 v rozsahu kasačních stížností a v rámci uplatněných důvodů; zkoumal přitom, zda napadené rozsudky netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Následně dospěl k závěru, že kasační stížnosti jsou důvodné, neboť je zde naplněn kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[14] Na základě skutečností zjištěných z vyžádaných spisů městského soudu 8 Ca 305/2009 a 8 Ca 306/2009, tvrzení žalobkyně a žalovaného v kasačních stížnostech a rovněž na základě písemných vyhotovení rozsudků městského soudu č. j. 8 Ca 305/2009-56-58, č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 a č. j. 8 Ca 306/2009-67-69, které byly zaslány Nejvyššímu správnímu soudu žalovaným a následně i městským soudem, je zřejmý dále shrnujícím způsobem popsán skutkový stav, z něhož bylo nezbytné vyvodit právní závěry opodstatňující kasaci obou rozsudků napadených kasačními stížnostmi. Pro přehlednost je zde postup městského soudu připomenutý již v naraci tohoto rozsudku zčásti zopakován.

pokračování

[15] Ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009 městský soud dne 10. 9. 2013 vyhlásil rozsudek, kterým žalobu žalobkyně, směřující proti rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 18. 8. 2009, č. j. 8929-2/09-1701-21, zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. V souladu s ústním vyhlášením vyhotovil originál rozsudku, který založil do spisu s označením sp. zn. 8 Ca 306/2009 (bez uvedení čísla listu). V rozporu s ústním vyhlášením však následně vyhotovil (pro účastníky) odlišnou variantu rozsudku s označením č. j. 8 Ca 306/2009-56-58, kde v záhlaví uvedl jako předmět přezkumu rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 18. 8. 2009, č. j. 8929-1/09-1701-21, ve výroku I. rozsudku toto rozhodnutí zrušil a výrokem II. uložil žalovanému nahradit žalobkyni náklady řízení (obsah rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 evidentně koresponduje s rozsudkem ve věci sp. zn. 8 Ca 305/2009). Takto vyhotovené znění rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 doručil městský soud žalobkyni dne 20. 10. 2013 a žalovanému dne 10. 10. 2013 a vyznačil právní moc rozsudku dnem 20. 10. 2013. Poté městský soud (po zjištění, že účastníkům řízení doručil znění rozsudku rozporné s ústním vyhlášením) přistoupil k tomu, že žalobkyni a žalovanému doručil rozsudek odpovídající obsahem ústnímu vyhlášení, který označil č. j. 8 Ca 306/2009-67-69; žalobkyni byl doručen dne 18. 11. 2013 a žalovanému dne 13. 11. 2013.

[16] Lze tak uzavřít, že ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009 městský soud vyhlásil při ústním jednání rozsudek a poté vyhotovil dvě (opačné) písemné varianty rozsudku, které postupně doručoval žalobkyni a žalovanému s označením různého čísla listu/jednacího (nadto číslo listu 67 je nesprávné, neboť spis městského soudu svým rozsahem daného čísla nedosahuje). Městský soud se tak ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009 dopustil závažných vad řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, neboť jednak porušil § 49 odst. 9 s. ř. s. bez výhrad a v souladu s tradiční procesualistickou naukou stanovující, že vyhlášeným rozsudkem je soud vázán, a jednak výrazně zasáhl do právní jistoty účastníků řízení. To je ostatně zřejmé i z podaných kasačních stížností. Žalovaný podal první kasační stížnost zjevně překvapen z doručení jiného než vyhlášeného rozsudku, druhou kasační stížností pak napadl rozsudek, který sám označil za sice obsahově bezvadný a souladný s jeho ústně vyhlášeným zněním, avšak v situaci, v níž měl za to, že rozsudek byl „*vydán po pravomocném vyřízení věci a tedy bez příslušného předmětu řízení*.“ Žalobkyně pak uvedla, že kasační stížnost podává „*z procesní opatrnosti*“, neboť věc považovala za rozhodnutou doručením rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-56-58. Postupem v řízení navodil městský soud situaci, kdy účastníci řízení nemohli mít a také neměli jistotu, které vyhotovení rozsudku považuje sám městský soud za platné a rovněž, které ze dvou doručení rozsudků je rozhodné (kdy tedy současně nastává právní moc rozsudku a od kdy se počíná lhůta pro podání případného opravného prostředku). Popsané vady řízení jsou podřaditelné pod kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť jde o „*jiné vady řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*“. V projednávaném případě zhotovením a doručením dvou různých rozsudků v téže věci, z nichž prvně doručенý nekořespondoval s rozsudkem vyhlášeným a ani s předmětem řízení, a druhý byl zaslán účastníkům až po rozsudku prvním, tato zákonem předvídaná vada vskutku nastala. Zjevná nepřehlednost ve výsledku řízení nejsnazším způsobem může být napravena zrušením obou rozsudků vydaných ve věci vedené městským soudem pod sp. zn. 8 Ca 306/2009 právě aplikací § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., resp. též § 109 odst. 4 s. ř. s.

[17] Názor žalobkyně, že v případě rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 jde o zjevnou nesprávnost odstranitelnou opravným usnesením dle § 54 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 164 o. s. ř. správný není. Ustanovení § 54 odst. 4 s. ř. s. lze aplikovat v případech zjevných

nesprávností rozsudku, jakými jsou zejména chyby v psaní a počtech. O takovou situaci se však v dané věci evidentně nejedná, neboť městský soud vyhotovil rozsudek č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 (a právě ten doručil účastníkům řízení), zcela v rozporu se zněním rozsudku vyhlášeného; opravné usnesení by v takovém případě fakticky znamenalo vydání nového rozsudku s odlišným obsahem od rozsudku předtím doručeného. K nápravám takových vad není institut opravného usnesení určen. Ustanovení § 54 odst. 4 s. ř. s. proto v dané věci nelze užít. Totéž platí o nepřipadně navržené aplikaci § 164 o. s. ř., a to s ohledem na znění § 64 ve spojení s § 54 odst. 4 s. ř. s.

[18] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani argumentu žalobkyně o možné nicotnosti rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-67-69. Jak se Nejvyšší správní soud již ve své předchozí judikatuře vyjádřil, nicotnost představuje vady (s)právního aktu takové intenzity, kdy vůbec nelze o (s)právním aktu hovořit (k jednotlivým typům takových vad srov. např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96, dostupný na www.nssoud.cz, který byl sice zrušen nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 9/06, dostupný na nalus.usoud.cz, aniž by však Ústavní soud zpochybnil v rušeném rozsudku obsažený výklad kategorie nicotnosti). O takový případ vad se tu však nejedná.

[19] Žalobkyně v kasační stížnosti uplatnila rovněž kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Konkrétně uvedla, že řízení před městským soudem bylo zmatečné. Z kasační stížnosti je zřejmá její námitka proti vydání rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-67-69 ve věci již rozhodnuté (s tím, že jí již byl doručen rozsudek č. j. 8 Ca 306/2009-56-58). I žalovaný dle obsahu jeho kasační stížnosti vznesl (v podstatě) námitku *rei iudicatae*. Nejvyšší správní soud ani tyto výhrady nesdílí. V posuzovaném případě nedošlo ke dvojímu rozhodování městského soudu v téže věci, nýbrž toliko po jediném rozhodnutí (vyhlášeném na ústním jednání) byly vyhotoveny dvě písemné verze rozsudku pro účely doručování (druhá z důvodu snahy napravit vady verze první). Nejvyšší správní soud zde proto neshledal nedostatek podmínek řízení ve vztahu k rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-67-69, který by zakládal zmatečnost řízení před městským soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Jiné důvody zmatku namítány nebyly a v úvahu nepřicházely.

[20] Výtkami žalobkyně, jež měly podpořit její tvrzení o nezákonnosti rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-67-69 ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť již tzv. jiné vady řízení shledané a popsané výše jej vedly ke kasaci rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-67-69.

VI. Závěr a náklady řízení

[21] Z důvodu výše uvedených vad řízení před městským soudem, majících vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci, Nejvyšší správní soud rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2013, označené č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 a č. j. 8 Ca 306/2009-67-69, zrušil postupem dle § 110 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 6. března 2014

Zdeněk Kühn
předseda senátu